

VARGA ELEONÓRA

HŰSÉGGEL ÉS SZERETETTEL

BESZÉLGETÉS CSÖLLE ILONÁVAL

A 2017-es Katedra-díjat Csölle Ilona, a felbári alapiskola nyugalmazott pedagógusa érdemelte ki sokrétű pedagógiai tevékenységével. Áldozatos munkájával bizonyította, hogy a kiskolában is lehet eredményeket elérni, színvonalat produkálni. Személyében olyan pedagógust ismerhetünk meg, aki mindnyájunk példaképe lehet.

■ **Honnan jött az indíttatás, hogy a pedagógusi pályát válaszd?**

■ Egy csallóközi kis faluban, Kislúcnon születtem, ahol édesapám az ötvenes években az alsó tagozatos iskola néptanítójaként működött. Ő volt az, aki az anyanyelv szeretetére nevelt, s igényes irodalmi műveket adott a kezembe. Már kiskoromban elhatároztam, hogy felnőttként az ő nyomdokaiba szeretnék lépni. 1957 szeptemberében szüleim beírtak a felbári iskola első osztályába. Örömmel és könnyen tanultam. Alsó tagozatos tanító nénimre, a jóságos és kedves Pörge Máriára máig szeretettel gondolok vissza. A felső tagozaton Vajas Antónia magyartörténelem szakos tanítónő embersége és műveltsége által vált példaképemmé. 1966–69-ben a Somorjai Általános Műveltséget Nyújtó Középiskola diákja voltam. Hogy magyartanár lettem, az iskola elismert és nagy tudású tanárának, Husvéth Máriának köszönhetem. A sikeres érettségi vizsga után a Nyitrai Pedagógiai Főiskolán folytattam

tanulmányaimat, és magyar-német szakos tanári oklevelet szereztem. Ezzel életem legnagyobb vágya teljesült. Első munkahelyemen, a Dunaszerdahelyi Gimnáziumban német nyelvet tanítottam. Kollégáim tisztelettel és szeretettel vettek körül mint pályakezdő pedagógust, én pedig igyekeztem helytállni.

■ **Állíthatom, sikerrel, a németórát nagyon kedveltük. Felejthetetlen élmények részesei lettünk, német barátokat szereztünk az akkori „csereprogram” keretében. Ismeretségünk is innen datálódik. Hogy is volt ez?**

■ Kapcsolatba léptem a berlini Heinrich Schliemann Középiskolával, melynek a diákjai sok éven keresztül folytattak baráti levelezést a dunaszerdahelyi gimnazistákkal. Személyes találkozókat is szerveztem, nemcsak a tanulók, hanem a két iskola pedagógusai számára is.

■ **Felbár kulturális életéért is sokat tettél.**

■ Pedagógusi munkámat 1977. szeptember 1-jétől falumban, Felbáron folytattam. Tagja lettem a Csema-dok helyi szervezete vezetőségének, színházlátogatásokat, irodalmi műsorokat szerveztem, melyekre ma is nosztalgiával gondolok vissza. A felbári iskolában kitűnő kollégák közé kerültem. Kezdetől fogva osz-

tályfőnök voltam, ami sokat jelentett számomra. Már az elején megtapasztaltam, hogy a nevelés területén szép szóval és türelemmel érhetek el eredményt, a személyes példamutatás pedig mindennél fontosabb. Szerencsés voltam, hogy az egyik legvonzóbb tantárgyat, a magyar nyelvet taníthattam. A tanítási órákon kívül a szakköri foglalkozásokat kedveltem a legjobban. A 70-es és a 80-as években az általam vezetett színjátszó csoport eredményesen szerepelt a járási és a kerületi versenyeken, sőt egy alkalommal Győrben is vendégszerepeltünk a Petőfi Sándor Ifjúsági Házban rendezett karácsonyi műsorban. Közben szorgalmasan készültünk a vers- és prózamondó versenyekre, a Szép magyar beszéd járási fordulóra és a német nyelvi olimpiákra is.

■ **Szép eredményeket értél el a német nyelv oktatása területén is. Megosztanád velünk a tapasztalataidat?**

■ Eredményes munkát csak új tanítási módszerekkel és tankönyvekkel, modern segédeszközök alkalmazásával végezhettem. Ebben az igyekezetemben az iskolavezetés a legnagyobb mértékben támogatott. Az órákon az önálló szövegalkotás elsajátítására helyeztem a fő hangsúlyt. Hogy jól dolgoztunk, az is bizonyítja, hogy volt diákjaim közül többen is végeztek német szakos tanárként.

■ **Munkád során mindig találtál új feladatokat.**

■ A 2000-es évektől a Katedra-versenyek jelentettek számomra új kihívást. Diákjaimmal lelkesen kapcsolódtunk be az irodalmi versenyekbe, s két alkalommal az első helyen végeztünk az országos döntőben. Közben a 7. és 8. osztályok legjobb helyesíróival a Simonyi Zsigmond helyesírási versenyre készültünk. A kitartó munka eredményesnek bizonyult. Az évek során tizenöt felbári diák jutott az országos fordulóra, s közülük tizenegyen képviselték a felvidéki iskolákat Budapesten a Kárpát-medencei döntőben.

■ **Ha ki kellene emelned egy eredményt, eseményt, mi lenne az?**

■ A legkiemelkedőbb eredményt 2010-ben érte el az iskola egyik tehetséges tanulója, Somogyi Pál, aki ezen az igényes versenyen az első helyen végzett. Ezzel a teljesítményével ő lett a Simonyi-verseny történetében az első határon túli győztes. Az ELTE BTK zsűfóráig megtelt nagytermében, a Gólyavárban egy kis csallóközi iskola tanulóját köszöntötte az elismerést jelentő vastaps.

■ **Az évek során sosem fáradtál el. Mi adott mindig újabb inspirációt?**

■ Egy-egy sikeres szereplés mindig ösztönzést adott a tanulóknak és nekem is a további munkához. Boldog voltam, amikor láttam, hogy a szülők velem együtt örülnek gyermekük sikereinek.

■ **Hogy vélekedsz egykori iskoládról, melyben majd negyven évig tanítottál?**

■ A felbári iskolában most is komoly és következetes munka folyik, amely évente megmutatkozik a különböző felmérések és versenyek eredményein. Ez számomra azért is felemelő érzés, mert a tantestület felét egykori tanítványaim teszik ki. Jó látni, hogy szor-

galmasan, becsületesen végzik munkájukat, s igyekeznek megfelelni az új pedagógiai kihívásoknak. Feladatuk nem könnyű, hisz naponta kell bizonyítaniuk, hogy a kis létszámú iskolában is színvonalas munka folyik, ahol felkarolják a tehetséges tanulókat, de a lassabban haladókkal is lelkiismeretesen foglalkoznak.

■ **Eredményes pályafutásodat látva, milyen tanáccsal látnád el a kezdő és gyakorló pedagógusokat?**

■ Jómagam a 2015-ös tanév végén nyugdíjba vonultam. Az utánam jövőeknek üzenem, hogy nagy gondot fordítsanak a szakmai önművelésre, bátran forduljanak tanácsért a tapasztaltabb kollégákhoz, legyenek igényesek önmagukkal szemben, diákjaikat pedig neveljék türelemmel és szeretettel emberségre és magyarságra.

■ **Tudom, hogy az alapiskola befejezése után is sok diákod fordult hozzád segítségért. Hogy is van ez?**

■ Amikor két évvel ezelőtt elköszöntem diákjaimtól, búcsúzóul a táblára írtam a telefonszámomat. Ezzel jeleztem, hogy ha bármikor szükségük lenne tanácsaimra vagy a segítségemre, ezen a számon mindig a rendelkezésükre állok, mert a „lámpás”, míg ki nem alszik, fáradhatatlanul világít minden kis magyar gyermek számára.

■ **Van személyes tanári hitvallásod?**

■ Most, hogy a legjelentősebb szakmai elismerésben részesültem, elgondolkodtam azon, hogy mivel érdemeltem ki ezt a megbecsülést. Hiszen nem tettem mást, csak a munkámat végeztem lelkiismeretesen és a szívem szerint „hűséggel és szeretettel”. Talán ezt nevezhetném leginkább tanári hitvallásomnak.

■ **Köszönöm a beszélgetést!**

2017. november 24-én a Katedra Alapítvány és a Katedra Társaság égisze alatt került megrendezésre Dunaszerdahelyen a XXVI. Katedra Napok rendezvénye. Kissé paradox módon – a tavalyi kétnapos találkozóval szemben – idén csak egy napos rendezvényről szól ezen beszámoló, még ha a megnevezésben a „Napok” kifejezés szerepel. Az ok meglehetősen egyszerű és prózai, a Katedra Társaság a 2017. évre nem kapott tevékenységéhez szinte semmilyen támogatást sem. Ennek ellenére az aktuális évben is aktívan működött, amely leginkább a „Tanuló Szlovákia” reformtervezet véleményezésében, szakkonzultációk és szakmai viták folytatásában merült ki.

A XXVI. Katedra Napok témája is idősebb és sokat vitatott problémát vetett fel: „Mire van szüksége a kezdő (és nem kezdő) pedagógusnak?” Szakmai körökben már jó ideje hol elhallgatott, hol igenis erélyesen kimondott problémáról van szó. A pedagógustársadalom alacsony megbecsültségét és az iskolaüggyel kapcsolatos problémákat csak tetőzi, hogy úm. a „rendszeren belül” is elégedetlenség és jelentős nézetkülönbség uralkodik afelől, milyennek kellene lennie a jövő pedagógusának. S ha nem ilyen, akkor ki felelős a kialakult helyzetért? A szervezők nem tápláltak felesleges illúziókat a tekintetben, hogy egy egynapos szakmai találkozó minden felmerülő kérdésre választ ad majd, ami után mindenki elégedetten mehet haza. Sokkal inkább az volt a cél, hogy elinduljon egy tényleges és őszinte szakmai kommunikáció és konzultáció mindazon felek között, akik érintettek a felvetett problémában.

A tisztán szakmai jellegű találkozó programját, formátumát, a felkért előadókat és vitapartnereket is e célok és szándékok figyelembevételével választottuk ki. Világos szándék volt, hogy az előadók és vitázók között szerepeljenek a felsőoktatást (pedagógus-